

Educația poporului în alte țări

— A d a u s —

Educația poporului în Suedia (II)

IV. *Conferințe populare.* Înălțurarea vechiului sistem industrial sub care meseriile erau organizate după regulele breslelor a dat naștere la anumite probleme atât de caracter intelectual cât și economic. Întăile silințe, dacă nu se pun la socoteală și bibliotecile, pentru îndrumarea unei mișcări de educație în Suedia, au avut ca scop să deslege aceste probleme. Grijă de căpetenie era să se descopere ceva în locul fostelor asociații de meseriași și al educației și instrucției primite de zileri și de ucenici în împrejurările patriarhale ale căminului meșterului lor. Un pas în această direcție a fost așa numitul cerc de educație după model englez, înființat la Stockholm la 1875. În anii următori el a fost urmat de asociații asemănătoare în alte orașe. Rezultatele urmărite trebuiau să fie ajunse prin amestecul „cu oameni educați din alte clase” și printr-o activitate educativă îndrumată de aceștia și de înființarea de biblioteci. Programul prevedea cursuri în limbi străine și conferințe populare de știință. Mari așteptări s'au pus în această inițiativă de educație, dar rezultatele n'au corespuns așteptărilor. Mișcarea a fost lipsită de conducători și a decăzut în curând.

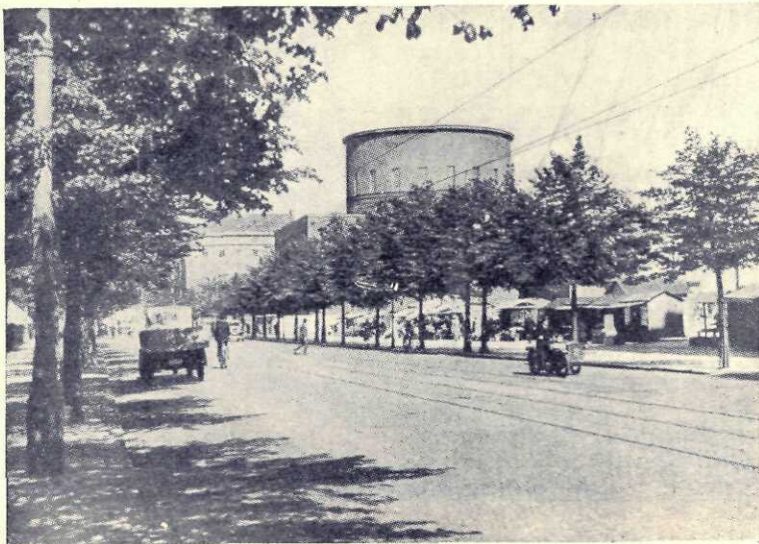
Scopurile și obiectul cercurilor de educație și le-au însușit Uniunile de lucrători înființate pe la 1850, în parte împotriva cercurilor educative, dar, ca și cercurile, uniunile au avut în cea mai mare măsură sprijinul meseriașilor. Cu toate că diferitele uniuni de lucrători care au luat naștere între 1850—1870 au avut mai mare tragere de inimă pentru treburile politice și economice decât culturale, cele mai mari înfăptuiri ale lor au avut loc în domeniul educației. Putem privi întăile institute reale de conferințe, așa numitele Institute Muncitorești (Arbetarinstitu^t) ca o continuare deadreptul a activității acestor vechi uniuni liberale muncitorești. Cea mai veche dintre ele, Stockholms Arbetarinstitut înființat în 1880 a fost înjghebată de Dr. Anton Nyström care a avut c parte însemnată în istoria mișcării liberale muncitorești.

Intr'o publicație, „Participarea lucrătorilor la civilizația contemporană”, Dr. Nyström a rostit cu tărie cererea că „poporul trebuie să primească o educație sistematică prin

cursuri regulate despre toate științele”. Institutul muncitoresc amintit mai sus a fost înființat ca o urmare a acestei păreri. S'a dat instrucție aproape în acelaș fel dela început: în formă de cursuri de conferințe într'o sesiune sau mai multe mai cu seamă despre științe naturale, medicină, matematică și istorie. În anii următori s'au înființat institute muncitorești după modelul Institutului din Stockholm în câteva din marile orașe (Malmö, Gevlå, Norrköping și Lund).

În anii 1881—83 guvernul a dat odată sau de două ori câte o subvenție institutului muncitoresc din Stockholm. În Riksdagul ultimului an o lege din inițiativă particulară a propus subvenții de Stat institutelor care organizează cursuri de conferințe regulate pentru clasa muncitorească din marile

orașe. Propunătorul legii care a fost fondatorul unuia din cele trei mai vechi școli populare superioare din Suedia trăgea nădejde că pe această cale lucrătorii din orașele amintite aveau să fie înzestrați cu o instrucție echivalentă cu aceea pusă la îndemâna populației rurale de școlile populare superioare. În anul următor (1884) Riksdagul a votat o subvenție în acest scop. Prevedea că subvenția privea numai activitatea în orașele mari a fost acum retrasă. Dela început

Biblioteca orașului din Stockholm

n'a existat o piedică formală de subvenționarea institutelor de conferințe și la sate, dar abia la 9 ani după aceea au luat naștere astfel de institute, cu toate că o activitate conferențiară a avut loc la țară mai de mult, mai cu seamă prin școlile populare superioare.

În orașe institutele de conferințe au funcționat pentru alți elevi decât pentru muncitori. În realitate mișcarea a crescut în multe locuri așa încât să fie de tot atât de mare folos clasei mijlocii cât și clasei muncitorești (subvențiile de Stat au venit tehnic până la 1908 în ajutorul „cursurilor de conferințe pentru clasele muncitorești”). Faptul e dealfel ușor de lămurit; până pe la 1880 nu s'a ivit un industrialism real și o clasă muncitorească modernă, și atunci fără să aibă un rost precumpănit. Vechea mișcare muncitorească și-a găsit de cele mai multe ori sprijinitorii printre meseriași.

Intinderea sistemului conferințelor asupra districtelor rurale și a micilor localități a fost întovărășită de o abatere dela planul de început. Greutatea gășirii profesorilor pentru

cursuri mai lungi în continuare și pregătirea neîndestulătoare a locuitorilor pentru activitate intelectuală de acest fel, a dus la pornirea vădită de înlocuirea cursurilor prin conferințe răslețe. Numai în orașele mai mari s'au păstrat cursurile mai lungi continue.

Cu ultima decadă a veacului al XIX-lea o nouă perioadă s'a înscris în mișcarea conferențiară prin pătrunderea mai de drept în ea a Universităților. În 1892 profesorul Harald Hjærne din Uppsala a publicat o carte despre extensiunea universitară engleză și în același an s'a hotărât în indemnul lui Hjærne și al altor câțiva să se facă o încercare cu extensiunea universitară anul viitor în Uppsala în forma cursurilor de vară. Până acum s'au ținut cursuri regulate la toate universitățile. Ele se întorc în același loc după fiecare patru ani. S'au ținut cursuri de vară la Lund în 1926, la Götaburg, în 1927, la Uppsala în 1928, la Stockholm în 1929.

După părerea profesorului Hjærne extensiunea universitară trebuia să fie dusă mai departe, La un congres al școlii scandinave, din Stockholm, la 1895, el a vorbit în sprijinul ideii alcătuirii de comitete pe lângă universități. Aceste comitete trebuiau să aleagă conferențieri potriviți, să schițeze programe ș. a. și către ele aveau să se îndrepte Institutele municipale și asociațiile de conferințe când aveau nevoie de conferențieri.

Această idee a fost realizată mai întâi la Lund. În 1897 s'a trimis o invitație către cei cari luaseră parte la cursurile de vară ca să formeze „o asociație pentru organizarea cursurilor de vară și a extensiunii universitare prin conferințe etc.". Ca o urmare a început să funcționeze Biourul central pentru conferințe populare din Lund (1898). Sarcina lui era să cerceteze competența conferențierilor, să facă liste de conferențieri și de subiecte de conferințe și să puie la cale conferințe. Cu toate că biourul n'a fost oficial o instituție universitară, în realitate el a avut această însușire dela început. În afară de secretar și de membrul executiv al biourului, el era alcătuit din profesori universitari ai tuturor facultăților. Pot fi primiți conferențieri și alți profesori. Profesorii Universității din Lund au luat o parte activă cu deosebire la această mișcare de educație și cu o mult mai mare întindere decât aceea dela celelalte universități suedeze.

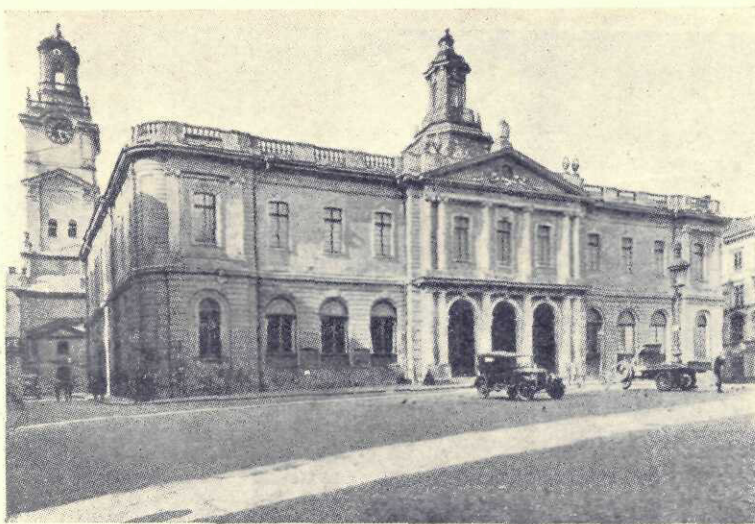
La Uppsala nu s'a înjghebat o instituție corespunzătoare Biourului central din Lund, cu toate că s'a plănuțit o activitate asemănătoare și s'au organizat cursuri de conferințe într'o măsură mai mică pe lângă Universitate. Îndrumarea adevărată a activității conferențiare ca și mișcarea generală de educație a trecut curând, atât în centrul cât, în parte, și

în nordul Suediei, asupra Asociației pentru educația poporului din Stockholm (Folkbildningsvörbundet) înființată în 1903. Alături de ea Asociația pentru educația poporului din Suedia apuseană, înființată în 1903, împlinea aceleași funcțiuni ca și Biourul central din Lund. Aceste două asociații pentru educația poporului n'aveau însă legătură cu universitățile. Până în 1906 bioururile centrale au primit subvenții dela Stat și din 1912 reprezentanții lor se adună odată pe an sub președinția consilierului conferențiar ca să se consfătuască asupra activității. Listele anuale de conferențieri și de conferințe, publicate de bioururile centrale, sunt străne și trimise tuturor institutelor de conferințe ajutate de Stat.

În 1885 subvențiile Statului au fost pentru întâia oară distribuite potrivit actului Riksdagului din anul precedent, în folosul a 8 institute. După 10 ani numărul lor se ridicase la 27 și mai târziu el a crescut regulat până la 123 în 1902. În timpul celor doi ani următori numărul institutelor s'a îndoit, iar în ceilalți cinci ani s'a reîndoit. La izbucnirea ră-

boiului numărul institutelor de conferințe ajutate de Stat se ridică la vreo 550. După o perioadă de scădere și stare pe loc, dela 1915—1920, a venit o perioadă de reînnoită activitate, când numărul institutelor a crescut dela 550 (1920) la 808 (1927—28).

Numărul crescând al institutelor a dus la o nouă largire a organizației la începutul sec. al XX-lea. Institutele au fost înmănușiate în uniuni provinciale sau în așa zisele uniuni

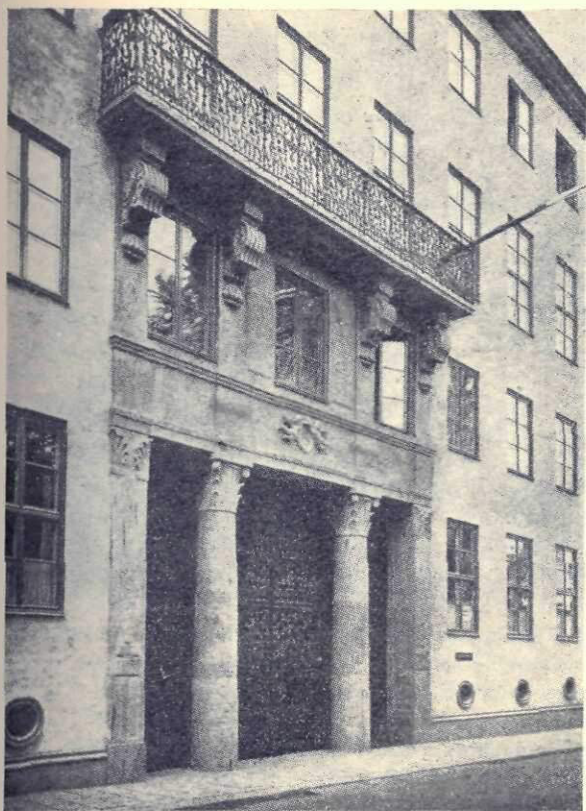

Bursa din Stockholm, în care se găsește biblioteca Nobel a Academiei Suedeze

de conferințe. 18 atari uniuni primesc astăzi subvenții dela Stat pentru opera lor de organizare. Uniunile la rândul lor au alcătuit Organizația Națională a Uniunilor de lectură. În ultimii ani s'a pus la dispoziția acestei Organizații Naționale o subvenție de Stat care să fie distribuită între institutele de conferințe care doresc să-și cumpere aparate de proecție.

Din 1919 asociația muncitorească de educație a întreținut și ea un serviciu de conferințe subvenționat de Stat. Activitatea ei e privită ca un inel în mișcarea de educație prin sine a muncitorilor și e împlinită de obicei în legătură cu mișcarea cercurilor de studiu. Nu s'au organizat decât serii continue de conferințe alcătuite din cel puțin 3 conferințe. Activitatea este îndrumată în întregime de biourul central al asociației, care distribue subvențiile de Stat secțiilor locale.

O încercare de mulțumire a cererilor de cursuri continue mai lungi, a fost făcută prin alcătuirea așa numitelor cursuri ambulante de școli populare superioare, puse la cale de uniuni, special înființate în acest scop. De obicei programul acestor cursuri e făcut după modelul dat de școlile populare supe-

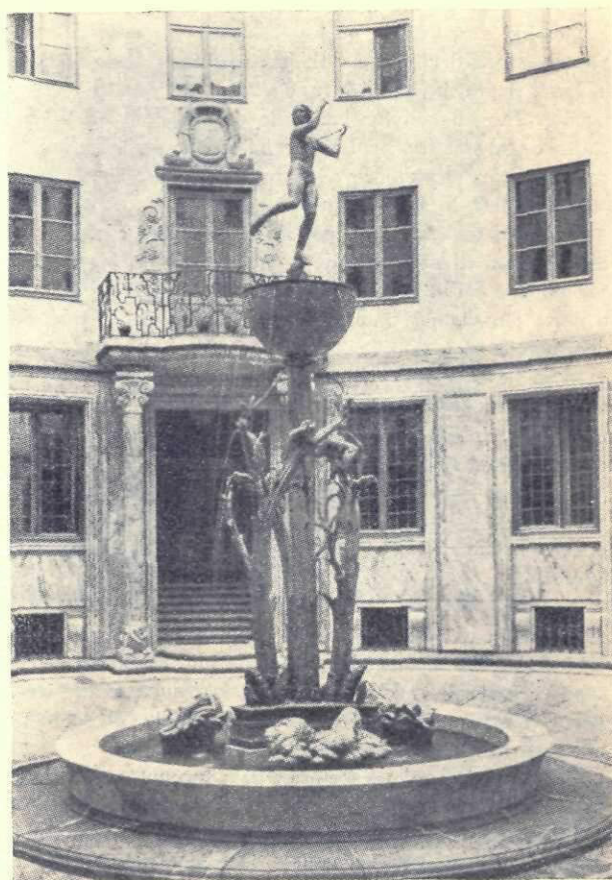
Societatea suedeză a chibriturilor (Svenska Tändsticks A. B.), Intrarea noii clădiri de arhitectul profesor I. Tengbom

rioare. El ia forma de conferințe, cursuri elementare și uneori și de cercuri de studiu, dar spre deosebire de programul școlilor populare superioare, instrucția nu se dă decât seara când participanții și-au isprăvit lucrul lor de peste zi.

În unele locuri activitatea a fost dusă delă început în legătură cu școlile populare superioare, și, potrivit cu nouile dispoziții pentru acordarea subvențiilor de Stat din 1928, colaborarea între Uniunile de cursuri și școlile populare superioare este obligatorie. Un asemenea curs de școală populară superioară trebuie să conlucreze deopotrivă și cu bibliotecile, institutele de conferințe și cercurile de studiu din localitățile unde funcționează.

În 1911 Statul a numit un consilier și inspector al conferințelor. Din 1915 el a fost subordonat Oficiului de supraveghere al educației. Sarcina lui este să inspecteze activitatea conferențiară și să refere Oficiului, care între alte atribuții are și pe aceea a distribuirii subvențiilor. Regulamentul în vigoare al distribuirii subvențiilor de Stat datează din 1922.

În bugetul dela 1 Iulie 1927 până la 30 Iunie 1928 s'au dat subvenții de Stat la 808 institute și uniuni locale de conferințe pentru organizarea cursurilor ambulante de școli populare superioare și la 250 de secții locale ale asociației muncitorești de educație, ridicându-se la o sumă de 372.500 de cor. suedeze. La acestea trebuie să se adauge 24.650, celor trei birouri centrale și 18 uniuni de conferințe, 26.000, Biroului central al asociației muncitorești, 11.500, cursurilor de conferințe organizate de universități și 8.000, cursurilor de vară organizate de aceleași. Pe lângă aceasta, comunități, companii, asociații și persoane particulare au contri-

Curte interioară a palatului societății chibriturilor, cu o statuie de sculptorul Carl Milles

buit cu vreo 900.000 de cor. suedeze. Conferințele ținute au fost vreo 17.000.

Până la 1925 s'a publicat o revistă specială pentru mișcarea conferențiară.

A. THOMSON

V. Cercuri de studiu.

1. *Principii și metode.* Mișcarea cercurilor de studiu suedeze caută să facă pe toți cetățenii să conlucreze activ și consistent în activitatea pentru educația mai înaltă prin sine însuși. Ea caută să sporească personalitatea și să desvolte cele mai înalte puteri sufletești din om: dragostea de adevăr, patima de dreptate, bucuria frumuseții, simțul răspunderii și al solidarității ș. a. dar în acelaș timp cercul de studiu vrea să dea cunoștințe practice și îndemănare în cooperarea la munca socială. Astfel, cercurile de studiu ale mișcărilor de masă politice și sociale nu trebuie să îngenunche înaintea unor idealuri educațive, precum trebuie să fie și la adăpost de sectarism și de prețuirea în legătură cu o dogmă, a diferitelor subiecte de studiu. Scopul mișcării cercurilor de studiu trebuie să fie crearea unei atmosfere de interes general cultural, o bună cetățenie și instrucția în materii speciale.

Mișcarea cercurilor de studiu este încredințată că toți bărbații și toate femeile sunt în stare să ia parte la lucrarea unei mai înalte educații a poporului. Într'o societate democratică o educație mai înaltă trebuie să fie partea cuvenită tuturor cetățenilor, dacă acea societate vrea să-și supraviețuiască. După dezastrele îndurate de omenire în această generație, trebuie să fie limpede că civilizația și cultura noastră nu pot să fie mântuite de conducători educați în fruntea unor mulțimi needucate.

Căutând să cuprindă pe toți cetățenii, cercurile de studiu s'au dus încă dela început în locurile unde lumea se aduna la lucru și prin interese, în asociații sociale, politice sau economice. Ele au convins mulțimile organizate că orice asociație, oricare ar fi scopul ei special, trebuie să dea membrilor cele mai bune putințe ca să-și continue educația mai înaltă prin sine însuși.

În felul acesta educația poporului prin cercurile de studiu este în chip firesc legată de o grupare cu aceleași interese sociale și-și înfige astfel rădăcinile în viața reală. Ea ajunge o parte din viața și înțelesurile obișnuite ale lucrătorilor, din deprinderile și legăturile lor de fiecare zi. Cercul de studiu vrea să fie o grupare obișnuită de prieteni și camarazi, care se adună regulat ca să-și mulțumească trebuințele firești de cultură și educație. După cum în vechea Spartă toți cetățenii erau împărțiți în tovărășii de mâncare împreună, după locul pe care-l aveau în armată, cercurile de studiu sunt mulțimile societății moderne împărțite în tovărășii de hrană împreună spirituale, după locul avut în activitatea socială și educativă.

Adunările obișnuite ale cercurilor de studiu sunt organizate adesea ca niște seri sociale, cu discuție liberă asupra subiectului din acea seară, propus de un membru al cercului sau de conducător. Membrii găsesc totdeauna cărțile trebuitoare în buna bibliotecă a cercului de studiu, ca să se pregătească acasă înaintea discuției.

Cercurile de studiu au stăruit dela început că adevăratul izvor al educației sunt cărțile. Deoarece cărțile sunt viața însăși, cum au spus-o cei mai limpede văzători, cei mai înțelepți și mai aleși dintre oameni. Dar atâta timp cât suntem porniți să răstălmăcim marile opere literare potrivit cu propriile noastre interese și prejudecăți, citirea trebuie să fie ajutată de discuția într-o grupare de prieteni „după metoda socratică”. Educația prin sine însuși nu poate fi dusă la capăt prin izolare de semenii. Una din cele mai însemnate urmări ale cercului de studiu este că el îndreaptă sau preîntâmpină unilaterialitatea, suficiența și supraprețuirea unui singur punct de vedere, care se întâlnesc atât de des în studiul de unul singur.

Cercurile de studiu n'au admis niciodată că educația mai înaltă trebuie dată numai în cursuri sistematice asupra unor subiecte speciale. Firește că asemenea cursuri sunt trebuitoare, și multe cercuri de studiu le predau în anumiți ani. Dar de cele mai multe ori cercurile își aleg subiectele din întâmplări curente, în politică, literatură, știință, etc., și introducătorii lor la adunările regulate odată pe săptămână sau de două ori pe lună sunt aleși numai cu o săptămână înaintea adunării.

Conducătorii cercurilor de studiu sunt de cele mai multe ori profesori și experți, dar adesea și membri fără vreo pregătire specială despre obiectul studiului. De multe ori ei au urmat un curs de una sau două săptămâni la o școală de vară, iar alte ori au fost la o școală populară superioară sau membri ai unei clase universitare de conducători. Multe cercuri urmează în studiile lor programe de elevi sau de experți. Aceste cercuri de studiu populare cooperează adesea cu tot felul de cursuri de sfârșit de săptămână, cursuri de conferințe, școli populare superioare, etc.

În asociația muncitorească de educație există un procent mai mare de cercuri de studiu cu experți profesori, precum și conducători de studiu, decât în alte asociații naționale. Din 2737 de cercuri de studiu ale asociației în 1927—1928

vreo o mie două sute aveau asemenea conducători (9 erau cercuri universitare și 66 cercuri de un an cu profesori cu pregătire universitară).

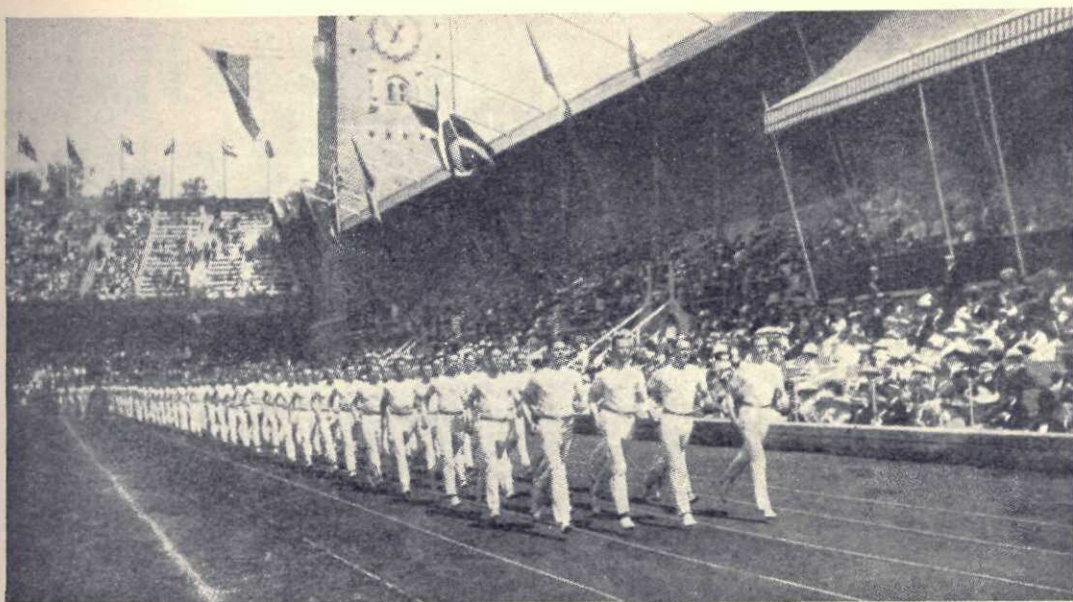
În Suedia numele de cercuri de studiu se dă fără deosebire cercurilor de studiu populare și cursurilor cu o calificare foarte deosebită; ceea ce în Anglia ar fi cunoscut sub numele de clase universitare de conducători, clase de un an, cercuri de studiu, societăți literare, cluburi de femei, etc. Există pornirea să se desvolte un simț al solidarității între toți cari iau parte la munca de educație mutuală în asemenea grupuri și să se creeze „cercuri de studiu ale poporului”. Cercul de studiu popular e privit ca de aceeași valoare cu cercul științific. Din multe cercuri populare se recrutează membrii cercurilor mai înaintate. Dar ei caută să se întoarcă la cercurile de studiu populare cu avântul pe care l-au primit în studiile lor intensive de unul sau doi ani, în tipul superior.

2. *Organizare și dezvoltare.* Forma cercului de studiu a fost creată în mișcarea de abținere dela băuturile spirtoase (în Ordinul Internațional al Bunilor Templieri I. O. G. T.), la 1902. Celelalte asociații de temperanță și asociații ale tinerimii social-democrate s'au luat în curând după această pildă și au înființat și ele cercuri de studiu. În 1912 toate organizațiile naționale ale mișcării muncitorești unite cu mișcarea cooperatistă au alcătuit „un front al educației” în asociația de educație muncitorească. În ambele asociații cooperatiste se găsesc astăzi afiliate 21 de organizații naționale cu 1.160.000 de membrii plătitori. Dintre organizațiile de temperanță cu instituțiile lor proprii de educație, I. O. G. T. are 125.000 de membri. Ordinul Templierilor Naționali (N. T. O.) 40.000 de membri, Legătura Albastră (B. B.) 50.000 de membri. Printre cele mai noi organizații naționale care înființează cercul de studiu trebuie pusă asociația tinerilor fermieri (J. U. F.). Membrii activi din cercul de studiu al acestei asociații naționale se ridică la 68.165 în 5.440 de cercuri (pentru amănunte despre dezvoltare și statistică să se urmărească tabloul de mai jos).

Asociația de educație muncitorească are un consiliu din reprezentanți ai societăților afiliate. Din el se alege un comitet executiv de șase membri. Printre acești membri se găsesc cei doi funcționari ai biroului central al asociației, conducătorul național al studiilor și visternicul. În diferitele ramuri ale asociației lucrează adesea consilii locale și în unele locuri instructori permanenți. În 40 de localități sunt opt cercuri de studiu sau mai multe (în Stockholm 259, în Malmö 96 și în Gotaburg 76). În unele orașe și orașele se găsesc și cămine de studiu pentru membrii cercurilor și anume la Stockholm, Gotaburg, Västerås, Eskilstuna, Norrköping, Malmö, Lund, Borås.

Celelalte asociații naționale de cercuri de studiu au un comitet central cu un conducător național de studii ca membru executiv. Neavând un birou central ca asociația muncitorească, ele trebuie să lucreze mai mult prin secretariatele de district. De obicei n'au decât un cerc în fiecare localitate, și în felul acesta n'au consilii locale. Toate aceste cercuri au propria lor bibliotecă, deschisă întregului public. Asociația muncitorească are 294 de biblioteci.

Mișcarea cercurilor de studiu a deschis noi drumuri mișcării de conferințe populare. Înaintea acestei mișcări, conferințele izolate se desvol'au într'un câmp de activitate propriu. Din 1905 I. O. G. T. a început să organizeze „cursuri de școală populară ambulante” cu serii de conferințe în colaborare cu cercurile de studiu. Asemenea cursuri sunt acum

Gimnastici suedezi în stadionul Stockholmului

Din „La Revue Belge”

obișnuite în întreaga țară, cu o durată dela 1 până la 6 săptămâni. Asociația muncitorească a fost printre cele dintâi care a început să puie la cale conferințe în serii, cele mai multe în formă de cursuri de sfârșit de săptămână, împreună cu activitatea cercurilor de studiu. Acum asociația de educație muncitorească (A. B. F.) și asociația de studiu a I. O. G. T. și-au unit activitățile în biurul central al A. B. F. În anul 1927—1928 A. B. F. a avut 317 asemenea serii cu 2.031 de conferințe, iar I. O. G. T. 67 de serii cu 361 de conferințe (în total în 250 de localități).

„Comitetul de educația poporului” al guvernului a înființat două cercuri universitare de conducători de câte doi ani în 1922. Parlamentul a votat o subvenție pentru asemenea cercuri până în 1924, iar acum se găsesc 10 la lucru. Ele sunt organizate de universități în colaborare cu A. B. F. Comitetul recomandă și el ajutor financiar cercurilor de un singur an cu oameni cu pregătire universitară drept conducători. A. B. F. are de pe acum mai multe asemenea cercuri.

Oficiile naționale de cercuri de studiu primesc dela Stat subvenții pentru activitatea lor de organizare: A. B. F. 30.000 coroane, I. O. G. T. 20.000 coroane, N. T. O. 6.000 de coroane și B. B. 4.000 coroane.

VI. Colegii muncitorești.

În Gotaburg există un colegiu muncitoresc în colaborare cu A. B. F. El a avut în 1927—1928 douăsprezece cursuri.

Acum doi ani centrul național al sindicatelor a înființat un colegiu muncitoresc, școala sindicală dela Brunnsvik, Söervik. Există o colaborare între școala populară superioară din Brunnsvik și școala sindicală. Cursurile țin 12 săptămâni și nu se fac decât cursuri înaintate. Elevii trebuie să fi urmați un curs de un an la școala populară superioară din Brunnsvik sau să aibă o pregătire echivalentă cu un absolvent al unui asemenea curs. Obiectele de studiu sunt cunoștințe sindicale, istoria mișcării muncitorești, economie politică, statistică și sociologie. Pregătire practică se dă în limbile suedeză, engleză și germană și în matematică și contabilitate. Elevii, vreo 30, plătesc 225 de coroane pentru pensiune și instrucție în aceste 12 săptămâni.

A. B. F. are și ea doi reprezentanți în consiliul școlii

populare superioare din Brunnsvik. La această școală A. B. F. are în fiecare an câteva cursuri practice pentru conducătorii de studiu. Cursurile țin două săptămâni.

Asociația națională cooperativă a avut din 1918 o secție a educației. Secția are un colegiu în care se dau cursuri pentru funcționarii și impiegatii mișcării cooperatiste. Secția de educație are și ea o școală de corespondență cu cursuri de corespondență asupra diferitelor materii pentru cercuri de studiu și studenți individuali.

VII. Instrucția antialcoolică.

Statul dă subvenții asociației centrale pentru instrucția antialcoolică, o uniune a tuturor societăților de temperanță suedeze, înființată la 1901. Asociația lucrează sub controlul oficiului de supraveghere al educației.

Cel mai însemnat curs de conferințe, pus la cale de asociația centrală, este cursul social de continuare pentru învățători. El se ține vara, durează patru săptămâni și e urmat de 125 de ascultători desemnați de Stat și de consiliile județene. Un curs complet de instrucție în chestia antialcoolică e predat din punctul de vedere social și economic. Statul îl subvenționează cu vreo 40.000 de coroane.

În fiecare an se mai ține un curs general de educație de acelaș tip și timp de două săptămâni, pentru cincizeci de conducători ai cercului de studiu și lucrători în organizațiile de temperanță. Subvenția Statului e de vreo 17.000 cor.

Dela 1913 organizația centrală a organizat în fiecare an câteva cursuri de informație generală pe o durată de patru până la șase zile. Ajutoare financiare dau consiliul comunal și județean. Aceste cursuri atrag un mare număr de ascultători, mai cu seamă învățători din întreaga provincie.

Însfârșit, asociația centrală lucrează ca un biurul care furnizează conferințe populare despre chestiunea antialcoolică, precum și despre primejdiile abuzului de cafea și tutun. Asociația publică o listă de conferențieri încuviințată de oficiul de supraveghere al educației. Statul dă pentru această secție de conferințe, o subvenție de 120.000 coroane.

În 1919 a funcționat pe lângă oficiul de supraveghere un expert pentru instrucția antialcoolică. OSCAR OLSSON din englezește de EMANOIL BUCUȚA.

Desvoltarea mișcării cercurilor de studiu din 1907 (începută la 1902)

Asociații Naționale	Cercuri de studiu	Membri	V E N I T U R I (în coroane suedeze)						C H E L T U E L I					BIBLIOTECI			
			Bilanț	Taxe	S u b v e n ții		Diverse	Total	Cărți	Învățători și conferințe	Diverse	Bilanț	Volume	Salarii			
					Stat	Consilii comunale și Municipality litate									Asociații		
1906—07																	
L. O. G. T.	200	3,248	—	5,295.45	150	—	6,663.30	4,126.65	13,235.40	40,304.50	—	700.82	2,230.08	13,468	?		
1916—17																	
L. O. G. T.	1,083	14,676	8,277.58	44,208.74	20,510.83	4,475.69	24,221.36	47,269.80	88,664.09	68,305.44	—	40,694.69	9,663.96	205,974	252,251		
N. G. T. O.																	
și T. O.	326	8,293	4,927.37	3,251.58	—	1,006.82	8,676.92	3,489.95	20,422.69	13,459.54	—	2,389.29	4,573.56	34,377	33,720		
B. B.	481	2,642	427	1,900	—	—	2,700	253.65	4,980.54	3,268.79	—	1,445.48	266.37	7,500	8,220		
A. B. F.	326	4,010	3,341.34	3,341.30	5,579.65	2,449.31	14,728.96	6,844.46	36,016.02	21,720.36	—	8,903.52	5,392.44	45,315	95,099		
Totaluri 1927—28	1,946	29,021	46,043.29	22,465.62	26,090.48	7,601.82	50,327.34	27,554.94	150,083.44	106,754.13	—	23,433.28	49,896.03	293,466	392,290		
L. O. G. T.	1,567	19,501	44,894.45	18,688.37	56,247	56,359.87	34,090.65	52,202.66	262,483.	170,693.10	—	38,251.41	44,590.26	481,850	513,850		
N. T. O.	603	6,174	9,974.05	5,090.57	13,313.38	13,007.54	40,019.90	45,858.07	67,263.61	40,600.42	—	3,647.88	11,075.48	94,573	82,276		
B. B.	317	4,730	2,028.96	565.40	4,349.25	4,046.17	3,774	3,465.10	18,228.88	15,565.92	—	2,159.84	503.12	33,411	32,899		
A. B. F.	2,737	35,648	53,384.50	81,632.93	65,312.84	100,878.48	101,086.55	50,559.34	453,854.64	199,090.31	—	99,364.83	52,680.67	265,794	558,977		
J. U. F.	216	2,412	1,478.41	1,634.59	4,637.34	2,496.76	3,960	22,890.63	46,817.43	13,456.28	—	1,624.72	4,518.20	41,701	42,988		
Totaluri	5,440	68,165	141,460.17	107,611.86	143,879.81	176,788.82	152,931.40	124,975.80	818,647.56	439,406.03	112,479.17	156,604.63	110,367.73	890,329	1,200,990		

CASSA ȘCOALELOR

<i>N. IORGA :</i>	O mică țară latină, Catalonia și Expoziția din 1929 (90 pag.) . . . Lei 40
	Vederi din Grecia de azi (174 pag.) „ 80
	Cărți reprezentative în viața omenirii (91 pag.) . . . „ 25
<i>ION PETROVICI :</i>	Titu Maiorescu 1840-1917 (165 pag.) . „ 50
	Impresii din Italia (216 pag.) . . . „ 100
	Peste hotare (231 pag.) . . . „ 100
<i>MIHAI D. RALEA :</i>	Atitudini (174 pag.) . . . „ 40
<i>CEZAR PAPACOSTEA :</i>	Platon I (121 pag.) . . . „ 80
<i>M. MARINESCU :</i>	Figuri din antichitatea clasică I (256 pag.) „ 120
	„ „ „ „ II (260 pag.) „ 120
<i>AL. ROSETTI :</i>	Curs de fonetică generală (120 pag.) „ 40
<i>I. SIMIONESCU</i>	Indoneria (76 pag.) . . . „ 18
	Lecturi mineralogice (78 pag.) . . . „ 20
	Mesteșugurile la animale (103 pag.) . „ 23

INSTITUTUL SOCIAL ROMÂN

POLITICA CULTURII (N. Iorga, G. Brătianu, Dragoș Protopopescu, N. Bagdasar, M. Sanielevici, Al. Clăudian, P. P. Panaitescu, Traian Brăileanu, D. I. Suchianu, G. G. Antonescu, M. Ralea, F. Ștefănescu=Goangă, C. Kirițescu, C. Rădulescu-Motru, G. Ionescu=Șisești V. Vâlcovici, Paul Negulescu, V. N. Madgearu, P. Andrei, Mircea Djuvara, I. Petrovici, E. Racoviță, Emanoil Bucuța, I. Simionescu, Ion Marin Sadoveanu, G. Breazul, Tudor Vianu, Eugen Filotti, Fr. Müller, D. Gusti) 558 pag. . . . Lei 400

TRANSILVANIA BANATUL, CRIȘANA, MARAMUREȘUL 1918—1928

O monografie puternică a pământurilor românești alipite țării prin hotărârea Adunării dela Alba Iulia, cu prilejul împlinirii a zece ani dela acest fapt. Scrisă de cei mai buni cunoscători ai problemelor și îmbrățișând toate domeniile, istoric, cosmologic, economic, etnografic și social, administrativ, cultural, 1582 de pagini în trei mari volume, cu nenumărate planșe în afară de text, diagrame hărți, ilustrații, reproduceri colorate.

Preful celor trei volume 2000 lei

Din cuprinsul numerelor viitoare: Biblioteca arhidiecezană din Blaj; Societatea carpatină ardeleană; Valea Prahovei; Comisia monumentelor istorice; Societatea femeilor ortodoxe; Castelul Peleş; Della; Teatrul Național din Cluj; Teatrul Național din Craiova; Teatrul din Turnu Severin; Așezămintele muncitorești; Coloana traiană; Bathianum; Orașul și castrul Drubeta; Castelul Mogoșoaia; Un sat basarabean; Muzeul Kalinderu; Palatul cultural din Arad; Conacul Ciocănești; Parcul etnografic dela Hoiia.